

*
MEGJELEN CSÜTÖRTÖKÖNElőfizetési ár:
Egész évre 9 Kor — fill.
Fél évre 4 Kor 60 fill.
Negyedévre 2 Kor 40 fill.
Egyes szám 20 fill.

HONTI LAPOK

Szerkesztő és laptulajdonos:
HALÁSZ FERENC.*
Nyilttér petit sora
40 fillér
*
Hivatalos és magánhirdet-
ések mérsékelt árszabás
szerint.
*

~~~~~ Ipolyság, 1902. évi október hó 30-án. ~~~~~

A drégelypalánk-váci vasút.

Ipolyság, október 29.

Bizonyos örvendetes szenzáció-szerű hatást fog megyénkben kelteni az a hír, hogy a drégelypalánk-váci vasút már ugyyszólván végleg a megvalósulás stádiumába jutott.

Évek óta vajudik ez a ránk nézve is elsőrendű jelentőségű kérdés. Sok nehézség tolt a kérdés elé, leginkább a dolog anyagi része körül főtt a tervezők feje, úgy, hogy a valósággal sziklamagasságu akadályokat kavicsenként kellett elhordani, eltolni az utból.

Ma már annyira megérett a dolog, hogy a hozzájárulások fontos kérdése biztosítva van. Mint tudjuk, a vasut engedélyese Pázmándy Dénes, a vállalkozók Königsberg József budapesti és Bopp Adolf berlini mérnökök.

Az új vonal Drégelypalánkból kiindulva Verőcén keresztül Vácig halad. Az Ipolyságtól Drégelypalánkig, valamint Verőcétől Vácig terjedő vasuti vonalat a vállalat mint peage vonalat a MÁV-tól veszi bérbe, a Drégelypalánktól Verőcégig építendő tulajdonképeni új vonal pedig a részvénytársaság tulajdona marad.

Az építést megelőzőleg a reambulációt befejezik az anyagbeszerzést, és kedvező tél esetén a földmunkákat még ez év folyamán megkezdik, úgy, hogy nem lehetetlen, hogy az új vasut már jövő őszre megnyilik. Az építés szükségességét már az a körülmény is megérlelte, hogy a két vármegye és a községek hozzájárulásainak kikötött határideje nemsokára lejárna.

Hogy vármegyénkre kulturális és közgazdasági szempontokból mily előnyök hárulnak az új vasut révén, annak feszegetésével nyitott ajtót törnénk be. Csak egyet említünk, azt az előnyt, mely által különösen Budapesttel a személyforgalom kedvezőbbé, könnyebbé válik.

A mi mostani kis vicinálisunk kétségbeesítő lassúsága mellett, mely a rossz menetrendek mellett

a helyett, hogy javulna, a közönség feljajdulásai dacára csak rosszabbodik, csak Nánáig 3 órát vesz igénybe az utazás. Onnét Budapestre gyorsvonattal másfél óra, esetleg személyvonattal 2 és fél óra, összesen az ut most Ipolyságról közel 6 óra.

Az új vasuton elérhető előnyeink a következők. Az új vonal Vácig csak körülbelül 52 kilométer, Váctól Budapestig 33 km. összesen tehát 85 kilométer. Mig Ipolyságtól Nána 52 km., onnét Budapest 78 km, összesen tehát 130 km. Így az új vonalon az utirány 45 kilométerrel rövidebb lévén, — az új vonalon legalább másfél órával rövidebb az utazás Budapestre.

Lehet, hogy egyelőre csak utópia, de mégis aláhuzva kell reámutatnunk egy nagy jelentőségű momentumra, melynek bekövetkezése az új vonal létesülése által, ha egyelőre csak a nagyon messze fekvő jövőben is remélhető.

E fontos vonal kiépítése lehetővé teszi azon tervvel való foglalkozást, hogy a korpona-zólyomi vonalrész is kiépüljön. És akkor a közlekedésügyi kormány ama nagyszabásu tervet is egészen komolyan veheti fontolóra, hogy ez uton Berlin felé a legrövidebb összeköttetést létesíthessük, mert így Berlin felé Budapest legalább 100 kilométerrel rövidebb összekötő vonalat létesíthetne, mint a mostani fővonalon.

És így késő unokáink még megérhetnék azt a most lehetetlennek tetsző eseményt, hogy első rendű vonalon, gyorsan száguldó büszke vasparipán járnának fel a fővárosba.

Teremtsünk iparvállalatokat.

Felső-Tur, október 28.

A gabonaneműek állandóan csekély ára, a mezőgazdaságnak általában szűkös jövedelmezősége, az iparnak teljes hija, szóval a közgazdaságnak napról napra romló helyzete mind tikkasztóbbá teszi nekünk szép vármegyénk levegőjét. A megélhetés egyre nehezebbé válik. A szegénység ijesztően terjed körülünk.

Nem jó ez így! Kincsekben bővelkedő vármegyénkben nem lett volna szabad ennyire jutnunk. S ha már ennyire jutottunk, még kevésbbé szabad a veszedelem fokozódását tovább összetett kézzel közömbösen néznünk. Valóban, hogy sivár helyzetünk javuljon, egészen rajtunk mulik. Senki sem segít rajtunk, ha csak mi magunk nem. Elég vesződsége ven mindenkinek a maga bajával, sem kedve, sem tehetősége a máséval törődni.

A hogy mi nem törődünk Árva vármegyével, úgy nem segíthet az sem mi rajtunk. Az állam legfeljebb ha némileg egyengetheti boldogulásunk útját. Helyettünk gondolkozni, helyettünk dolgozni, helyettünk áldozni már se-hogy se bír. A magunk talpára kell állanunk, s a magunk fejével, a magunk emberségének büszke öntudatával kell boldogulásunk gyepelőjét önmagunknak megragadnunk.

Segíts magadon és az Isten is segít!

Szépítő flastromokkal azonban nem segíthetünk magunkon. Az áhitott katonaság édes keveset lendítene sorsunkon. *Az a pár forint, amit a katonaság Ipolyságon költene* és leginkább a városon kívül fekvő barakokban fogyasztana, székvárosunk jelen fogyasztásához képest egészen elenyésző. A kaszárnyába fektetendő tőke sem hozna hasznot városunknak. *Okuljunk Kassa város példáján!* Mióta ott a város a sok kaszárnyát derűre-borura megépítette, a forgalom egyre csökken és a pótlódó rohamosan növekedett.

Közgazdaságbeli fejlődésünk csak úgy lehetséges, ha külterjes mezőgazdaságunkat belterjessé tesszük és mindennek előtt ipart teremtsünk. Szóval arra kellene törekednünk, hogy mentől nagyobb fogyasztásra képes ipart teremtsünk vármegyénkben, mert csak így érhetjük meg, hogy mezőgazdaságunk minden bizonytalan külső piactól függetlenül, jövedelmezőségét biztosan gyarapíthassa.

Van a vármegyénknél annyi kiakná-zatlan kincse, hogy egy kis józan számításal bőven bugyogó kereset forrásokat könnyen nyithatunk. Tőkeért nem kell idegenbe portyáznunk. *Kezdjük szolid alapu kis részvénytársaságokkal.* Tegyük a részvényárat oly kicsire, hogy a közönség zöme a részvényeket könnyen megszerezhesse. *Így az ipari vállalatok haszna is benmarad a vármegyében* E haszon pedig mezőgazdaságunk belterjessé fejlesztésére fordítható.

FERENC JÓZSEF KESERÜVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer

Egy kevés jó akarat, egy kevésighthadt számvetés, meg egy csöpp magunkba vetett bizalom és vármegegyénk kétséges helyzete virágzóvá válik!

Gutman Fülöp.

Tanító egyleti gyűlés.

A drégely kerületi rk. tanítók egyesülete f. hó 28-án tartotta őszi közgyűlését Ipolyságon.

A gyűlésre jövő tanítók csekély számából károsan azt következtethetjük, hogy ők sem tulajdonitanak gyűlésüknek nagy fontosságot, pedig megérthetnék a kor hívó szövegét, mely tömörülésre és haladásra ösztönzi az embereket.

A tárgysorozatból kiemelhetjük Siposs Jenő honti kántortanító gyakorlati tanítását. Tárgyul vette a harmadik számot, mint szöveget és mondhatjuk a jelenlevők épülésére szolgálhatott úgy methodikai, mint didaktikai szempontból, a mit felis fogtak a jelenlevők és diákokkal halmozták el a talpán levőnek mutató tanítót.

Élénk eszmecsere provokált az egységes tankönyvek fölötti vita; de teljesen meddőnek találják azt, minthogy egyházhatalósági szabály, hogy csak a szt. István társulat által kiadott tankönyvek használhatók, kár tehát emezeknél jobb könyveket keresni.

A tanítók és papok közötti viszonyt óhajtott feltüntetni, Deák Antal lapunk jeles munkatársa által tartott esinos és magas értekezés, melyet belbecsénél ajánlunk a klérus figyelmébe.

Sok megszívlelendőt ajánl és tanácsol és ha követnék, bizonyára nem volna napirenden az a sok huza-vona a papok és tanítók között.

Megemlítjük még, hogy a kitűzött pályakérdésre csak két mű érkezett be, melyek közül egy sem lévén abszolút becsü, a pályadíj nem adatott ki.

Deák Antal értekezlete.

Tisztelt Közgyűlés!

Azon viszony megjelölésére, melyben a pap-ság és tanítóság egymáshoz áll, legalkalmasabbnak találom ő Felsőge ismeretes jelszavát: Viribus unitis! Egyesült erővel!

Mert a pap és a tanító a legtermészetesebb munkatársak. Természetes munkatársak akkor is, ha a tanító kántori funkciókat teljesít, de természetes munkatársak akkor is, midőn a tanító nevel és oktat. S minthogy a pap és tanító ilyen természet szerinti munkatársak, ők épen azért szükséges kiegészítő részei egymásnak, s mint a szentségi házastársak, elválaszthatatlanok egymástól. Ez az elválaszthatatlanság nem a személyükre, hanem működésükre vonatkozik.

Céljuk közös: Isten dicsőségének emelése és a lelkek üdvének munkálása. Ebből a munkából a pap és tanító egyaránt kiveszi a maga részét. Közös érdeke mindkettőnek, hogy a mai szkeptikus, realiztikus és pesszimisztikus kor szülőitől vallásos nevelést kapjanak; ez a vallásosság behasson a népek életébe, s ott mint tökéletesebb és határozottabb öntudatra emelkedjék. Közös érdeke ugy a papnak, mint a tanítónak, hogy a hívek vallásossága ne csak elméleti, avagy költészeti kereszténység legyen, hanem mindenek fölött gyakorlati kereszténység. Ezen cél elérésének legelső alapföltetele az, hogy a pap tanítsa meg a gyermekeket lélekből imádkozni, a tanító pedig szívből énekelni; tehát itt is — Viribus unitis!

Ez a két szó — lélekből és szívből — nagyon fontos szerepet játszik a vallásos nevelésben. Ha ez nincs meg, a félszeg módon nevelt ivadék könnyen a buddhisták nivójára süllyed, kik ugyanis nem a vallásos jámborságtól, hanem az ezerszer és ezerszer megismélt imától várják az üdvözlést. Imagépüket állítanak tehát föl, melyek kéz, víz, vagy szél által hajtva, mechanikai uton a végtelenig sokszorosítják a hat szótagu imát, mely a kerékre tűzött papírszelethez van nyomtatva...

A mi gyermekeink nem ilyen imágépek, hanem lélekből imádkozó és szívből éneklő gyakorlati keresztények legyenek. Azt pedig még kevésbé szabad megengednünk, hogy a gondjainkra bízott növendékek valamikor úgy imádkozzanak, mint egy üreshitű francia:

— Édes Istenem! (ha vagy), segítsd az én árva lelkemet (ha van), a menyországba (ha az is van)

Az Isten képére és hasonlatosságára teremtett embernek vallásosnak kell lenni. Emez általános elv pedig különösen szól a papokra és tanítókra, hogy ránk ne alkalmazhassák a régi angol közmondást:

— Minél közelebb a templomhoz, annál távolabb Istentől!

A vallásos érzület az emberi léleknek különben a legmagasztosabb tulajdonát képezi. A mulandó földi dolgok — hatalom, dicsőség, kincsek — nem tehetik őt tartósan boldoggá: lelkének vágyai és reményei mindezeket meszeze tulszárnyalják. Az emberi lélek érzi azt, hogy egy láthatatlan, természetfölötti világ is létezik, hogy van örökkévalóság és van egy végtelen fölségű lény, aki minden teremtett dolog fölött áll és ez a végtelen fölségű lény — Isten. A tanító és pap ebben az irányban fejlessék a vallásos érzületet; és pedig vállalva, tehát ismét — Viribus unitis!

Talán az riasszon vissza bennünket a lelkiismeretes munkától, hogy az eredmény sokáig késik, vagy mert munkánkat nem respektálják? ! Soha, tisztelt Közgyűlés! Nézzük csak a roppant munszterek és dómok hangyaszorgalmu építőit. Ők se remélhették, hogy a megkezdett művet befejezhetik, de azért türelmesen. Istenbe helyezett erős bizalommal dolgoztak, míg a kalapács ki nem hullt elhaló kezeikből. A kalapácsot aztán új nemzedék vette föl, ez is megtette, amit tehetett, a jó Istenre és a jövő nemzedékre bizván a munka befejezését. Mert mindig igaz marad a régi mondás:

— Csak ernyedetlen és néma szorgalommal lehet valami nagyot létrehozni.

Gyerünk a templomba. A pap misét mond, a kántor pedig énekel: ismét előttünk a vállvetve végzett munkának lélekemelő képe. A hívek részint imádkoznak, részint énekelnek: a hit imádkozik, a szeretet pedig énekel. Közben a remény se marad meddő, hanem bizik a jó Istenben, hogy buzgó imádságunkat és énekünket meghallgatja.

Kérdem már most, előfordulhat-e az az eset, hogy a pap vagy tanító eme fontos funkciójukat buzgalom nélkül végeznék?

Ennek az esetnek sohasem volna szabad előfordulnia, már csak azért sem, mivel a pap és tanító funkciók végzése alkalmával lehetetlen, hogy nagy elődeikre ne gondoljanak. Ha a pap arra gondol, hogy az első szent mise áldozatot az élő Istennek egy-

Egy levél.

Balázs Mariska levelet kapott,
Nem állott benn' csak pár rövidke szó,
Az is csak száraz és gyöngédtelen,
Csöppet se megható.

Egy ifju ment el más, kiesb hazába,
Nem volt más a levélbe semmisen,
... És ráborult Balázs Mariska mégis
Zokogva, csendesesen.

Farkas Imre

Halottak napja.

A felhőtlen tiszta menyboltozat, az őszi napsugarak megtörő fénye beragyogják a sárgult falevelek koronáját s az emberi szem fájdalmasan szemléli a természet ez agóniáját. Hasonlít az egy haldokló beteghez, a ki bűneitől lélekben megtisztulva, szemeiből visszatükrözött fény hirdeti közeledő halálának boldog tudatát.

Minden szentek és halottak napja! nem hiszem, hogy van ember, a kit ezen két nap minden érzés nélkül hagyna, s ha

van is, vajmi kevés lehet azoknak száma, kik ne éreznék ezen alkalommal azt az isteni erőt, azt a hatalmat, a mi őket szeretteiktől elszakította s eszükbe juttatja ez uttal a saját életünk végeélját.

Intő napok ezek arra, hogy mi, bolygó földi csillagok szintén ide érkezzünk a földgömb lassu forgása által s térjünk magunkba, bánjuk meg elkövetett tengernyi bűneinket s lássuk be azt, hogy Isten, a hatalmas, nem tesz kivételt, hanem valamennyien az legmagasabb itélő trónjához jövünk lélekben s tisztunket így takarja el a hideg hant, hol maradásunk csak addig van, míg az utolsó itélet egyesít ismét bennünket.

Fülemben csöng szüntelen, ha végig-néznek a halottak csöndes birodalmán: földi életében sujtó bánatodnak nézz fel honába ama csillagoknak, ott tündöklék feléd az égi pont, ott lelték fel ők a békehont. —

Az est közelg, az utolsó fénysugár veti bucsuját a kis temetőre, hol már a felvirágzott sírhalmokra esik aranyos fénye, máskor a néma csöndből oly borzalmas temető most az élőkől zajossá lett helylyé változik. Ott egy sírhalom tűnik szemünkbe, a melyet aranyozott rács környez, rajta nehéz selyemszalagokkal ékített koszoruk díszlenek, de mellette nem áll senki,

nem omlanak a göröngyre szerető könyek, nem száll az ég felé egy buzgó ima azok ajkairól, kiknek szülőit takarják ele hideg hantok. Ezt látva felsóhajt az érzőbb szív s habár idegen is, de könnyű közt rebegi el az Ave Máriát az elhagyott sír lakóiért.

Tovább egy szegényes sír áll; itt nincsenek drága koszorúk, nem égneik fényes lámpák. Egy örökzöldből fonott kis koszoru van rajta, kis apró gyertyák világítják meg a sírhalmot, de ott állnak a szerető gyermekek, kik buzgó imájukat küldik az ég felé bánattól sajtolat könyüik között.

És így megy az tovább; itt szüle gyermeke sírhalmánál, ott gyermek szülőit síratja, hitves, kedves egyaránt, s úgy áldoznak a kegyelet magasztvs jeleivel.

Nyugodjatok mi édes kedvesink, nyugodjatok szerető barátink, legyen béke s boldogság jutalma lelketeknek; s az örök világosság fényeskedjék nektek. S ha eljön majd végóránk, ha Istenünk azt kívánja, ugy közöttek jövünk mi is, együtt nyugszunk szép csöndesen, míg a harsóna hangjai fel nem ráznak álmainkból, hogy a végső itéletet vegyük a teremtő Istenünk áldó kezeiből.

Magdolna

szülött fia mutatta be először, buzgalmával okvetlenül lánggra kell lobbannia . . .

De vajjon a kántor kire gondoljon? Neki talán nem is voltak nagy elődei? De igen! A lángelmék egész sorát találjuk az egyházi költészet mezején. Voltak közöttük szentek, magas állású főpapok és jeles tudósok, kik Isten trónjának zsámolyához vetélkedve tették le hódolatuk gyöngéd adóját.

A hagyomány szent Ambrusnak és szent Ágostonnak tulajdonítja a gyönyörű „Te Deum laudamus“-t. Szent Ambrus püspöktől származnak még Deus creator omnium, O lux beata Trinitas. Veni redemptor gentium stb. szebbnél szebb himnuszok. Aquinói szent Tamástól ered a kellemes zöngeményű „Adoro te devste latens Deitas“ az oltári szentségről. A páratlanul kedves, szelíd „Omni die dic Mariae“ ének szent Kázmér műve, a „Pange lingua“ pedig Claudianus Mamertusé.

Mabillon francia tudós, III. Inceze pápának tulajdonítja a „Veni sancte Spiritus“ és a „Stabat Mater dolorosa“ szerzését. Vagy említsük a nazianzi szent Gergelyt, szent Bonaventurát, Kempis Tamást, Erasmus Rotterdammust, kik vallási költészetünk remekeivel a legszebb hangokat csalták ki egyházunkban a zeneszerző lángelmékből. Palestrina, Haydin, Cherubini, Beethoven, de különösen Nagy szent Gergely pápa érdemei az egyházi zeneköltészet terén ismeretesek. Mikor egykor a nagy Mozartnak óriási sikerrel tartott előadása után hódoltak, ő szerényen ennyit mondott:

— Akkor volnék igazán méltó a dicsőretre, ha a „Praefatio“ az én szerzeményem volna.

A nagyszombati „Exsultet jam angelica turba colorum“ pedig, mely szintén Nagy szent Gergely műve, műértők ítélete szerint a legszebb zeneszaválás, melyet emberi fül a földön élvezhet.

Ime, tisztelt közgyűlés, a történelemnek kimagasló alakjai gyűjtöttak először szent szövevényeket az egyházi zene oltárán, s melyik az a kántortanító, ki nem akarna ez oltárnál buzgó szívvel áldozni?!

Viribus unitis, vállalva működik a pap és tanító a különböző szertartások végzésénél is. Szent hitünk ellenségei sokszor szemünkre lobbantják a katólikus liturgiát, hogy az hókusz-pókusz. Pedig nincs igazuk. A mi szertartásaink nem fölöslegesek, nem haszontalanok, hanem a legnagyobb elmeállal ösz-

szállított célszerű dolgok, melyek üdvös hatását a legaprókékosabb részletekben is érezzük. A liturgia a Miatyánkhöz hasonlít, melyet már a kis gyermek érteni kezd. De mélységeit a koros egyházatya sem meríti ki. S ezen szép szertartások végzésében, mint tudjuk, jobb keze a papnak a kántortanító.

Most gyertünk egy lépéssel tovább. Az ember tagja nemcsak az egyháznak, de a hazának is. Ebből a körülményből úgy a papra, mint a tanítóra újabb közös kötelesség háramlik: a *nemzeti érzés ápolása*. Ne gondolja senki, hogy a nemzeti érzületet maga a nyelv birtoka képes megőrizni, mert hiszen a magyar szavakat egy papagály vagy fonográf is szépen visszaadja. A nyelv tehát önmagában semmi, vagy legalább igen kevés. Nekünk elszigetelt helyzetünkben, a nyelvenél sokkal erősebb, sokkal bensőbb kapcsolatra van szükségünk, mely gondolatainkat és érzelmeinket az *egyes nemzeti génusz* eszméjében foglalja össze, s a hajdan erős magyart, ha a szükség úgy kívánja, ma is nagy tettekre buzdítja: Vitam et sanguinem! Életünket és vérünket! S talán nem szükséges még egyszer hangsúlyoznom, hogy a nemzeti érzület ilyenmő ápolása csak egy módon lehetséges: Viribus unitis!

Hogy a vezető szerep kit illet meg ezekben a dolgokban, azt nem tanácsos nagyon firtatni. A pap és tanító szépen teljesítik kötelességüket, nem kénytelenségből, nem muszájból, hanem ezer örömmel. — Isten dicsőségére és embertársaink javára. Már most akit Isten tehetséggel — mert az ész joga elvitathatlan — és tapintatossággal — ez is nagyfontosságú dolog — bővebben ellátott, az jobban kiveszi részét a munkából, a nélküli, hogy a másik tekintélye ez által csorbát szenvedne. Mert melyik papnak fájhatna az például, ha kántora vagy tanítója szép énekével, lelkiismeretes tanításával, tősgyökeres magyarságával a népet magához hódítja? Vagy fordítsuk meg a kérdést. Rosszul eshetik-e a kántornak, ha plébánosát a nép kötelmeinek józan és pontos teljesítése miatt kedveli? Sohasem.

Mig a világ világ lesz, mindig a pap fogja mondani a „Dominus vobiscum“-ot, s a kántor az „Et cum spiritu tuo“-t. Ez a dolgok természetesen rendje. De azért a fölényt tulságosan hajszolni és lépten-nyomon éreztetni. — mint mondani szokás: basáskodni — a

legnagyobb éretlenség, tapintatlanság és félszesség

Az ész, különösen ha ki van művelve és a tekintély, ha az valósággal létezik, magamagától, önként szokott imponálni.

Mikor XIII. Gergely pápa 1582-ben azt parancsolta, hogy tíz napot ki kell hagyni az esztendőből, úgy, hogy október 5-ére mindjárt 15-ike következék a protestantizmus a lángelme előtt szépen meghajtott lobogóját, csak a „böles“ muszka cár nem hajolt meg előtte, azért sántikál ma már 13 nappal utánunk a görög keletiek naptára. Ez az ész hatalma.

Miklós cárral már másként ment a dolog. Otthon persze erősen fogadkozott, hogy így meg úgy fogja figyálni a római pápát, mikor aztán 1845. dec. 13-án öt Rómában meglátogatta, a nagy fitymálásból az lett, hogy a hatalmas cár önként kezet csókolat XVI. Gergelynek. Ez a tekintély hatalma.

Ne beszéljünk ezért soha alárendeltségről vagy fölérendeltségről, hanem csak egyről: a kötelességnek pontos és hiv teljesítéséről. Az anyaszentegyház ugyanis olyan bölcsen van megalapítva, hogy itt a felsőbb hatalmasságok ugyanazon törvényeknek vannak alávetve, mint a legkisebb tanítvány, s ekként az alattvalói és felsőbbbségi viszony a legteljesebb szabadság és függetlenség jellegével bír.

Jól is van ez így. Különben gyakran kárt szenvedne a „Viribus unitis“, pedig az nagy baj, ha a pap és tanító között meglazul a béke és egyetértés. Concordia parvae res crescunt! Egyetértés által még a kis dolgok is megnövekednek, gyarapodnak. Discordia maxime dilabuntur! Egyetlenség által a legnagyobbak is tönkremennek, elkallódnak!

Mi, tisztelt Közgyűlés, jól megértve a pap és tanító közös kötelességeit, vállalva, egyesült erővel fogunk ezentul dolgozni. *Eszményképünk*, Jézus Krisztus, ugyis *közös*, kit szent Ciprián, mint tanítót, röviden de velősen így jellemez:

— Hitben szilárdság, társalgásban alázottság, szavaiban tisztaság, tetteiben igazság, erkölceiben szigorúság, műveiben irgalom; testvéries béke az emberek iránt, lángoló szeretet Isten iránt; senkinek meg nem bántása és a vett bántalmak békével viselése . . .

Papok és tanítóknak ez a Jézus Krisztus a *közös* eszményképe; azért utoljára is csak azt hangsúlyozom: Viribus unitis.

Drégely, Szondy, Palánk.

Helyreigazító és pótló adatok a Szondy-Albumhoz.

Irta: **Matunák Mihály.**

Befejező közlemény.

Miután tehát Hőke, kinek sok valótlan állítására már Pongrácz Lajos is rámutatott, az 1649-iki országyűlés törvényeire nem támaszkodhatik, Nagy Iván- és Kubinyi Ferencel együtt semmi bizonyítékot s idézetet nem hoz fel annak igazolására, hogy Drégely-Palánk 1649-ben a törökök hatalmába került s magunk is ennek a magyar történelemben s ezen korbéli kutfőiben sehol legkisebb nyomára sem akadunk, azt egyszerű mesebeszédnek tekintjük s tagadásba vesszük.

Ezek után lássuk még azt a néhány ismeretlen adatot, melyek Drégely-Palánkra vonatkoznak és a Szondy-Albumban nem foglaltatnak.

1652. augusztus 24-én Farkas Pál nógádi vicekapitány a következő levelet intézte Pogrányi Ferenc drégely-palánki főkapitányhoz Palánkra:

„Nagyságodat akarám arról értesítenem. Ezen órában (éjjel után 2 óraker) hozák ezen hirt Vácról, hogy a hatvani, budai és pesti török éjjel, mint a füst Vácon

keresztül vonult Verőcének s aztán Damásdra. — A követek mondják, hogy azok budai és pesti törökök; de én azt vélem, hogy azok a hatvaniak, szolnokiak és egriek voltak, mert még tegnap néhány helyről hire érkezék, hogy a budai és pesti törökök már elmentek. Azt is mondják, hogy Garamszentkereszt vidékét emlegették, de nem bizonyos hova szándékoznak. Nagyságod tegye hirre sietséggel minden felé, Lévára is, talán generális ur (Forgách Ádám gróf) ott van. Különben a hírek egybehangzók. Most kettőt lövtem, de az itteni lövésekre nem jól vigyáznak. A tegnapi hírekre is kettőt lövtem és a mint Romhányi ur írja, a lévai és garami lövéseket hallották. Kérem ngodat, tudositson engem az oda fel való hírekről. Kelt Nógrádon, 1652. aug. 24. éjjel után 2 óraker. Farkas Pál.“ (Német fordítása a körmöci levél. 12. 2643.)

Erre Pogrányi Ferenc augusztus 25-én a következőket írta Szelenyi János honti alispánnak Korponára:

„Akarám kmedet ezen levelemmel megtalálom, miről tudositom nógádi vicekapitány uram, kinek levelét mellékelve küldöm kdnék. De kérem kdet, mint jó barátomat, hogy kmed e híreket adja tudtára Szentkereszt tájára is, mert a mint mondják, rágondolnak. De bármiként is legyen,

az ellenség nem fog egy helyen maradni. Kmed szigoruan hagyja meg, hogy vigyázásban legyenek. Arra is kérem kdet, hogy e híreket éjjel és nappal tovább küldje, hogy a szegény emberek vigyázatlanul ne találtassanak. Ezen hirt is akarom kdnék tudtára adnom és megírnom, hogy a „Hoverdi“ bíró megüzente, hogy a budai, pesti és váci törökök az esztergomi mezőn táboroznak, az esztergomiak és párkányiak pedig a párkányi mezőn. Azért bármiként is legyen, valahol egy helyet megtámadnak és valami derekasat próbálnak. Azért nem ártana, ha kmed Zólyom vármegyébe megüzenné, hogy ők is vigyázásban legyenek. Ha mi tovább jön, azonnal tudtára adom. Palánk, 1652. aug. 25. Pogrányi Ferenc.

P. S. Kérem kdet, szerelmes viceispán uram, a falusi bíráknak erősen írja meg, hogy ha híreket küldök, hogy azokat éjjel-nappal lovon továbbítsák, mert igen engedetlenek és nem járnak mindig a huszárok kezére.“ (Ném. ford. u. o. 2645.)

Augusztus 26-án Szöllősy János az esztergomi érsekség pizetáriusa Garam-Szentkeresztről azt írja Freyseisen Kristóf körmöci főbírónak, hogy az elmúlt éjszakán éppen éjjelkor a török nagy erővel rabolni ment a hegyentulra. Kálna mellett ment, azután Mohinak s onnan Kis-Tapolcsány

A h é t r ől.

Esküdtbíróági tárgyalások.

Esküdtbíróági tárgyalások voltak kir. törvényszékünkön október hó 27. 28. 29. 30. és 31. napjain.

Az első három nap tárgyalásainak lefolyásáról alábbi tudósításokat adjuk.

Gyilkosság kísérlete

Október 27-én a *gyilkosság büntetvényének kísérletével* vádolt Veszti Vendel elleni bűnügy másodizben lett tárgyalva.

Esküdtek: Greszmacher Gyula, Velisch György, Baics Lipót, Goldfusz Mihály, Körös László, Cziczka Sándor, Goldner Adolf, Toldy Zsigmond, Méhes József, Takács Miklós, Lestár Albert és Gálffy István. *Pótesküdtök:* Krafszky Ferenc és Schwarz János.

Bíróság: Helmbacher Nándor kir. törvényszéki elnök, bírák: Dabis Antal dr. és Bodányi László. Jegyző Székely Gyula. Közvádó Schultz Ágoston dr. kir. alügyész. Védő: Mühlstein Gábor ügyvéd.

Az ügy azért került újból az esküdtek elé, mert a múlt évi esküdtek verdikjei ellenmondó volt.

Nevezetesen: a gyilkosság kísérletére vonatkozólag felvett I-ső főkérdést az esküdtek „igen“-lőn döntötték volt el, és ezen válaszukkal tehát valóban fogadták el azt, hogy vádlott szándékosan előre megfontoltan és tudatosan cselekedett, mikor bátyját, Veszti Józsefet meg akarta ölni. Ennek dacára az esküdtek az akaratnak szabad elhatározási képességét megszüntető öntudatlan állapot fenforgására irányuló V. sz. kérdést szintén döntés alá véve, arra is az öntudatlanság megállapítását eredményező szavazat arányban „igenlő“ feleletet adtak.

Mint hogy pedig az előre megfontoltság, az öntudatlan állapotot kizárja, a kuria a verdiktet megsemmisítette, mert a fenti

verdikt alapján a bíróság vádlottat felmenteni volt kénytelen.

A tényállás ez:

Vádolt felesége 1901. május havában bevallotta az urának, hogy a bátyjával Veszti Józseffel tiltott szerelmi viszonyban volt, és hogy annak tovább nem titkolható következményei vannak. A vádlottban akkor megfogamzott a gondolat, hogy bátyját e miatt elteszi láb alól, mert dacára, hogy többször kérte és könyörgött neki, ne folytassa tovább a viszonyt az asszonnyal, még az a szégyent fokozta is.

Vádolt revolvert és tört szerzett be, mint a melyekkel a bátyjával végezni fog.

A leszámolás napjau alkalmasnak tartotta vádlott az 1901. aug. 19-ét, amikor sértett a párkányi vásárból hazafelé tért és ekkor a szekéren ülő bátyjának odaszólt: „Szállj le, számolok veled!“ Bátyja ezen felhívás folytán a szekéren felállt, ekkor vádlott több lövést intézett a löfegyveréből, mely lövéseket sértett viszonozta. Veszti József ezután leugrott a szekérről és ösesére vetette magát, ki őt a törös bottal háromszor hasba szurta.

Sértett 3 napon át eszméletlenül feküdt, sebeiből azután nagy nehezen kigyógyult.

Vádolt ámbátor az ölésre történt előre megfontolását a múlt évben beismerte, a mostani tárgyalás alkalmával tagadta ezt és azt adta elő, hogy ő neki esze ágában sem volt bátyját megölni és hogy csak azért lőtt a bátyjára, mert ez előbb lőtt ő rá.

Ez a körülmény, hogy ki lőtt előbb, tekintettel, hogy sértett a vallomás tételtől elállott, vallani nem kívánt és csak a sértettnek veje bizonyította, hogy vádlott lőtt először, a szekéren volt Ormondy Lajos agg tanu pedig, a lövésekre megijedve, nem tudta biztosan vallani ki lőtt először: az esküdtek a gyilkosság és szándékos emberölés kísérletére vonatkozólag előbök tett kérdésekre „nem“-mel feleltek, azonban a súlyos testi sértés büntetvényére vonatkozó kérdést „igen“-lőn oldották meg.

Vádlottra 7 havi börtönt szabott a bíróság, melyből 2 hó a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vétetett.

Közvádó az ítéletben megnyugodott, vádlott semmiségi panaszt jelentett be.

A sértett és vádlott szülei vallomást szintén nem tettek. Vádolt feleségének kihallgatása most is a nyilvánosság kizárásával történt és az asszony ezuttal is olyan részleteket adott elő, melyek a nyilvánosság elé nem valók.

Szándékos emberölés büntette.

Október 28-án *szándékos emberölés büntette* miatt vádolt Dénes József és ifj. Trnyik Mihály elleni bűnügy.

Esküdtek: Horváthi Albert, Tóth István, Tuzson János dr., Weisz Dezső, Schuszdek Ármin, Csery István, Velisch György, Krafszky Ferenc, Gálffy István, Körös László, Goldfusz Mihály, Pischl Samu. *Pótesküdtök:* Schmid Ferenc, Talfer István.

Bíróság: Elnök: Helmbacher Nándor. Bírák: Ráth Béla dr., Bodányi László. Jegyző: Juhász Endre aljegyző. Ügyész: Lipcsey Ervin dr. kir. főügyész helyettes.

Szakértők: Rajner Géza dr. kir. tszéki orvos, Himmler Sándor gyakorló orvos.

Védő: ifj. Sági Benő dr. ügyvéd helyett Vajda József dr. ügyvéd Dénes József védője, Csermák Ernő dr. ügyvéd ifj. Trnyik Mihály védője.

A tényállás ez:

Idősb Trnyik Mihály iszákos, kötekedő, verekedő természetű ember volt, üldözöje, réme a családjának ha leitta magát. Elűzte őket hazáról, úgy, hogy akárhányszor csak a szomszédok jósága, vagy épen csak a szabad ég adott éjjeli szállást a szerencsétlen családjának.

Ez év március 31-én is részeg volt id. Trnyik Mihály. Kikergette az asszonyt a házból s a szegény ember féltett kincseit: a ládákat, kidobálta az udvarra. A kenyérkereső fiut, a 19 éves ifj. Trnyik Mihályt a kikergetett asszony hazahívta. Vele ment Dénes József is. Mielőtt bementek volna a garázdálkodó id. Trnyik Mihály házába, előbb felfegyverkeztek. Ifj. Trnyik Mihály köveket, Dénes József pedig jókora karót vett magához. Rosszat sejtett id. Trnyik Mihály és elzárkózott a házába, szíjjal bekötözte az ajtót. A felindult fiu és Dénes József, valamint a hozzájuk szegődött félkegyelmű Trnyik József, id. Trnyik Mihály testvére, együttes erővel betörték az ajtót. Id. Trnyik Mihály ekkor egy hatalmas ütő-eszközzel, krumpli törővel a kezében kilépett a házból.

alatt. Nagy lödőzés volt az éjjel Léván, Szentbenedeken, Hrusson, Ghimesen és Nyitrán. Vigyázni kell, hogy ha az ellenség visszatér, valami szerencsétlenség ne történjék. (Tót ered. u. o. 2644.)

Ugyan az nap Ujbánya város tanácsa írja Roth Hermannak, a körmöci alkamagrófnak, hogy ma éjjel 4000 török Ghimes vára alatt Nagy-Tapolcsány felé ment, ott néhány falut kiraboltak és sok embert fogságba hurcoltak. A mieink háromszor támadták meg az ellenséget, de mindannyiszor visszaverettek. (U. o. 2649.)

Szeptember 15-én Pogrányi Ferenc a következőkről értesíti Sury Benedek lévai seregbirot:

„Ez éjszaka hozák hirül faluról falura, hogy Esztergamhoz mind fejevári, pesti, budai és több végbeli török mind oda gyülekezett volna és valahova leszen, de egyáltalában elmennek. Nógrádból substitutus (helyettes) kapitány Spáczay János uram is bizonyosan írja, hogy vitték volna hirül ő kmének, az Duna szigetében, hogy sok szekeret hajtattanak volna az gyalog török alá. Hová és mely felé leszen induljatok, azt még nem tudhatjuk. Kdet mint uramot kérem, az úrnak, ő ngának (talán Csáky László gróf Léva urának) és az hova kívántatik, adjon hirt. Isten éltesse

kdet. Datum in Palánk, 15 7bris. Ao 1652. Kdnek szeretettel szolgál Pogrányi Ferenc.“ (U. o. 2646.)

Szeptember 17-én Súly tovább adja a hirt Madách Gáspár korponai főkapitánynak a következő levélben:

„Szolgálók etc. Mit írjon Pogrányi uram ő nga, kmed ez intésébül megértheti. Nem tudom, ha az nap szamot (?) viteti el, avagy hogy az paraszt ember faluról-falura hozta abban készet. Ktek legyen szorgalmatos vigyázásban. Isten éltesse kdet. Levae raptim, 17. Sept. Ao 1652. Kdnek szolgáló sógora Súly Benedek.“ (U. o. 2647.)

1657. október 28-án Kúthy János drégelypalánki helyettes kapitány így ír Pyber Ferenc gyarmati kapitánynak:

„Szolgáltatomat etc. Csak ez felől kelleték kdet mint jóakaró uramot ez levelemmel megtalálnom, hogy szintén most idein reggel érkezének sipekiek Vácról, az kik olyan hirt hozának, hogy igen gyülekezik ismét Váchoz az török, az hatvani is ott vagyon. Ismét Oroszfaluból (Oroszi) is olyan hirt hozának, hogy Vácról izentek volna faluról falura, hogy egyáltalában Selmeceet emlegeti, hogy oda akarna csapni alá, oda az hova emlegeti, hanem inkább talán Korpona alá menne.

Mindazonáltal édes kapitány uram, kérem, mint jóakaró uramat, kdet szeretettel, hogy kmed adjon hirt ez felől Koháry (István szécsényi főkapitány) uramnak ő ngának és ezen levelemet, ha kmed jó akarátja, küldje in specie ő ngának. Én ismét ha az töröknek derekasan indulása leszen, tehát egy lovast készen ben tartok, ha fölmegeyen, tehát mindjára küldtön küldöm kdhez. Ha ktek s ő nga jó akarátja, lovassal, gyaloggal jönne, tehát bizony az törököt megverhetnének. Csök ezt akarám kdnek tudtára adni. Választ várván kdtől s ő ngától. Isten tartsa és éltesse kdet jó egészségben. Datum in praesidio Drégely-Palánk, die 28. 8-bris. 1657. Kdnek jóakarója szeretettel szolgál Kúthy János.

P. S. Nyilván beszéltek az sipeki emberek, hogy az Ispajajok (iszpahi, hübéres úr, tiszt, uruk) szolgálja azt beszélte, hogy Budára küldenek volna gyalogért, hogy Selmece alá mennek.“ (U. o. 2743.)

1662-ben Palánkon és Drégelyen Strozzi alatt 1 század német gyalogság is volt (Hadtört. Közlem. 1888. 421. 1.)

Végre 1663. őszén Ersekujvár bukását követte Surány, Nyitra, Léva, Nógrád, Palánk, Szécsény és Buják várainak bukása. A török ezeket is elfoglalta (Acsády Ignác: Magyarország története I. Lipót és I. József korában. 179. 1.)

Azonban a küszöbön megbotlott és elterült a földön. Neki estek most mind a hárman, a bolond testvér is a krumplitörővel, és agyba-főbe verték, azután vissza mentek Kruzsicz Andrásához. Csak másnap tudták meg, hogy megölték Trnyik Mihályt, kinek halála 1-2 perc múlva már bekövetkezett.

A vádlottak padjára csak a fiu, ifj. Trnyik Mihály és Dénes József kerültek. A tébolyodott Trnyik József ellen már előbb meg lett szüntetve a bűnvádi eljárás.

Az esküdtek mindkét vádlottat bűnösnek mondták ki s a verdikt alapján a bíróság mindkét vádlottat egy esztendei börtönre ítélte, melyből a vizsgálati fogság által mindkettőnél kitöltöttnek vett 6 hónapot. Az ítélet jogerős.

Szándékos emberölés

Október 29-én Gyurinecz Mátýásné sz. Lipták Anna elleni bűnügy.

Elnök Helmbacher Nándor törvényszéki elnök, bírák Bodányi László és Oravetz Béla, jegyző Czobor Miklós kir. törvényszéki aljegyző, közvádó Lipsey Ervin dr. főügyész helyettes, védő Wilhelm Károly dr.

Az esküdtszék tagjai: Schmid Ferenc, Goldfusz Mihály, Lestár Albert, Csery István, Schwarz János dr., Schuszdek Ármin, Vellich György, Folkusházy Sándor, Takács Miklós, Talfer István, Goldner Adolf, Pischl Samu. Pótesküdtök: Bock Márk és Méhes József.

Gyurinecz Mátýásné sz. Lipták Anna 8 éve nem él együtt az urával, de négy gyermeknek adott már életet. Ezelőtt öt évvel egyik gyermekét már elemésztette, mi miatt már másfél évet le is ült.

Most ismételte előbbi tettét. Ez év április hó 22-én éjjel szülési fájdalmak lepték meg, s egy leány-gyermekket szült még az éjjel minden segédlet nélkül. A kisdedit egy rossz szoknyába begöngyölte, minek folytán a gyermek megfulladt. Azután felkelt és vagy 1000 lépésnyi távolban egy árokba hantolta el a hullát, másnap pedig rendes napi foglalatosságához látott.

A baba előtt gyanusnak tűnt fel a dolog, s feljelentést tett. A nyomozás során aztán vádlott mindent bevallott, de azzal védeke-

Drégely és Palánkra bekövetkezett egy második, husz éves török korszak, melyről azonban semmit sem tudunk. Eltűnik az egyik és a másik, mint sok másod-harmad rangú vár az 1663-iki hadjárat alatt, nem tudva vajjon a törökök közelítésére magyar helyőrségük gyújtotta, robbantotta fel s hagyta oda, vagy pedig maguk a törökök rombolták le s többé nem építették fel.

A mi vidékünkön ismét látjuk a nóg-rádi béget, továbbá a szécsényi, hollókői, bujádi várak bégjét szerepelni („Korpona várkapitányai“ c. művem Korpona 1901. 43-46. 55-56. ll.), Drégely és Palánkkal azonban e korszakban többé nem találkozzunk.

A törökök új fővárukból Érsekújvárból Pozsony, Bécs felé fejtik ki teljes erejüket, 200-nál több községet hódoltnak meg s midőn két évtizedes küzdelem után a Szent István dómjának magas tornyára akarják feltűzni félholdjukat, akkor azután egyszerre török meg erejüket s rövid idő múlva kénytelenek itt hagyni egészen hazánkat.

Ime, új érdekes tanulmány, az 1663-1683-iki Drégely-Palánk történetének kutatása!

zik. hogy a gyermek életjelt nem adott, s így azt hitte, hogy halva született.

Az orvosszakértők ezen védekezést alaposan lecafolták, mert igazolták, hogy a boncolás alkalmával a tüdők erősen telve voltak levegővel, s így a gyermeknek még sirnia is kellett.

Közvádó ezek alapján szándékos emberölésben kérte bűnösnek kimondani, védő ellenben csak a szülési segédletnek elmulasztásából eredő gondatlanságnak tulajdonítja a gyermek halálát s így gondatlanságból okozott emberölést lát fenforogni.

Az esküdtek a szándékos emberölést mondták ki s ezért a törvényszék vádlottnót három évi fegyházzal sújtotta, miben vádlott meg is nyugodott s az ítélet jogerős.

— **Lits Gyula** vármegyénk főispánja baltai birtokáról kedden érkezett haza szék-városába.

— **A szalkai vizsgálat.** A kir. kuria II. tanácsa kedden hirdette ki az ítéletet a **Jakabffy István** ellen beadott petíció ügyében, mely szerint a kuria egy *petícióban*, valamint az *ellenkérvényben* felsorolt panaszokra a vizsgálatot elrendelte és annak foganatosításával a budapesti kir. ítélőtáblát bizta meg. A vizsgálatnak óriási anyaga lesz.

— **Halottak napja.** Ez évben, mivel mindenszentek napja szombatra esik, az egyház *hétfőn* a hó 3-án tartja meg a gyászmisét, és így a temető kivilágítása nem szombaton, hanem *vasárnap este* lesz.

— **Uj albíró.** A király J a b l á n c z y Sándor balassagyarmati kir. törvényszéki jegyzőt az ipolysági kir. törvényszéknél ujonnanrendszerezett albírói állásra kinevezte.

— **Leó ünnep.** Az ipolysági róm. kath. népiskola tantestülete ma f hó 31-én tartotta XIII. Leó pápa 25 éves pápasági jubileumára tervezett ünnepét. A gyermekek ünnepi díszben hallgatták **Schreiber Aladár** ipolysági plebánosnak a nap jelentőségét méltató beszédét, majd szavaltak és a Hymnusszal befejezték az ünnepet.

— **Uj honpolgár.** **Schleese Márton**, Reuszherceg palásti uradalmának intézője folyamodott a magyar állampolgárság elnyerése iránt, amit a miniszter meg is engedett és ma tette le **Somogyi Béla** főjegyző kezeibe a honpolgári esküt.

— **Megyei tisztviselők nyugdíj-ügye.** A belügyminiszter a múlt évi decemberi bizottsági közgyűlésben hozott határozatot, mely a nyugdíjszabályrendelet módosítása mellett kimondotta, hogy a *nyugdíjak előleges részletekben kiszolgáltatandók*, jóváhagyta, s azon indokból, hogy a nyugdíjszabályrendelet több oly rendelkezést tartalmaz, melyek részben hiányosak s részben a *fennálló törvényekkel ellenkezőek*, a nyugdíjszabályrendelet több szakaszát módosítani rendelte. — A nyugdíjszabályrendelet ezen jóváhagyást nyert módosított részét az alispán november 1-én életbelépteti. A szabályrendelet több szakaszának módosítását elrendelő miniszteri intézkedést pedig az összes iratokkal együtt szabályszerű véleményezést végezt a nyugdíjválasztmányunk kiadta.

— **Pályázat albírói állásra.** A Márton Ferenc dr. előléptetése folytán megüresedett ipolysági kir. albírói állásra összesen 43 pályázat érkezett. A kir. törvényszék ma tartotta meg kandidáló ülését, és az iratokat felküldi a budapesti kir. táblához.

— Tisztujítás a hitközségben.

Az ipolysági izr. stquó hitközség elnökségének és képviselőtestületének október végével lejár a megbízatása, miért is november hó 2 ikán választó közgyűlést hív egybe **Kohn Márk** dr. vál. elnök és **Mühlstein Gábor** vál. jegyző. A hangulatból ítélve úgy **Vermes József** elnök, mint a többi tisztek viselői egyhangulag lesznek ismét megválasztva.

— Drégely, Szondy, Palánk.

Matunák Mihály a kitűnő történettudós és lapunk kiváló munkatársának e című tartalmas és nagy érdekű tanulmánya lapunk mai számában véget ér. Olvasóink bizonyára élvezettel követték Matunákot a minket igen közelről érdeklő történelmi kutatásaiban, melyek igen sok kötséges adatot és tévedést oszlattak el Szondy György és Drégely vára felől. — A jeles dolgozatot különben a „Hontmegyei Muzéumtársulat“ külön füzetben is kiadja és az érdeklődők ott meg is szerezhetik.

— **Magyar-német bakanóták.** A katonának akármilyen szomorú is a sorsa, mégis vig nótával fűszerezi a pihenés idejét. A kaszárnya falai közt mindérba öltöztetik a magyar nótát s így teremnek az alábbiakhoz hasonló műfordítások is, amelyeket lapunk egy olvasója, aki Zágrábhan magyar ezrednél szolgált, imígyen hallott nótázn.

I
„Édes anyám, ha bejössz Egerbe.“

Liber mutter van du komszt
Liber mutter van du komszt
Nach Erlau,
Bei den fenszter desz kaszern
Bei den fenszter desz kaszern
Hineinsau.
Dort virszit mir zén
Im komiszrokk und hozen.
Mein gelokter hár iszt kurc
Mein gelektor hár iszt kurc
Gesóren

II.

„Akkor szép a leis lány
mikor kacsingat“

Dan iszt sön der mádel
Van er kokettirt,
Van er der szoldáten
Küssze oferirt.
Söner madel kum cu mir!
Teremtette, ich libe dir.
Den der Hergott hat gesaffen
Dir für mir.

— **Vizbefult.** **Ambros Pál** bozói lakost a bozói patakban megfulva találták. A törvényszéki boncolást megtartották, és a megindult vizsgálat van hivatva kideríteni, hogy öngyilkosság, vagy büntett forog-e fön?

170. Oroszországnak a világtörténelembe való beleszólását kezdi rajzolni a Nagy Képes Világtörténet 170. füzeté. Ez a hatalmas nép, mely nagyságára fél Európával vetekedő gazdag mezőit és jégborította rónáit lakja, a természetes, szinte állati erőnek felülmulhatatlan képe.

Ez a hatalmas nemzet méltó uralkodót nyert Katalin cárnőben, kit Nagy Fridrik nem hiába hasonlított Xeno görög császárnőhöz és Medici Máriaéhoz; trónját férjének és rokonának holttestén építette fel. Egészen magaslatán állott kora műveltségének és nagy súlyt helyezett arra, hogy folytonos összeköttetésben legyen a francia irodalom legfőbb képviselőivel, különösen Voltaireel és Diorotval.

Katalin cárnőről szól a Nagy Képes Világtörténet 170. füzeté. — A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik egyetemi tanár, ki egyuttal e kötet írója is. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek

Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII. Üllői-ut 18. sz.) havi részletfizetésre is.

— **A szerencse** olyan mint a lidérc. Az emberek gyarlósága abban tűnik ki, hogy szerencséjüket egész életükön át ott keresik — a hol nem találják. A szerencse olyan, mint a lidérc, maga mutatja meg magát, csak észre kell venni. De aztán meg is kell fogni. A meddig a fénye világít, addig kell kaparni utána.

A legutóbbi sorsjátékban a legnagyobb nyeremény, a 600.000 koronás jutalom, a Wolf Hugó bankháza által eladott $\frac{3}{8}$ beosztású sorsjegyre esett és így ezen legszerencsésebb főarúsító egyszerre nyolc szegény embert tehetett boldoggá. A hova a szerencse egyszer betette lábát, ott jó ideig meg is szokott maradni, kísérelje meg tehát mindenki szerencsését és rendeljen osztálysorsjegyeket Wolf Hugó bankházában. Budapest Bálványutca 10. Az új terv szerinti. 5000 nyereménnyel szaporított XI. sorsjáték első osztályának huzása már 1902. évi november hó 20. és 21-én tartatik meg.

A sorsjegyek ára: egy egész 12 K., egy fél 6 K., egy negyed 3 K., egy nyolcad 1 K. 50 fillér.

— **Miről lehet megismerni** az eredeti Réthy-féle pemetefü-cukorkát? Arról, hogy az eredeti cukorka soha sincs bádogdobozban, hanem kék papirdobozban s minden doboz a készítő: Réthy Béla nevét viseli, miért is világosan Réthy-féle pemetefü-cukorkát tessék kérni.

— **Ingyenes diszmi ajándék.** A ki e címet elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenség hazájára gondol. Pedig ezuttal sokkal közelebbről. Budapestről kelt szárnyra e hír. A Pesti Napló Magyarországnak e legrégebbi pártoktól és klikkektől teljesen független, szabadelvű és szókimondó napilapja lepi meg vele karácsonyra olvasóit, ajándékol adván — teljesen ingyen — a gyönyörű kötésű remek illusztrációkkal díszített Zichy Mihály Album-ot. E valóban értékes és nagy irodalmi becsesél bíró művet — melynek az Atheneum kiadásában megjelent eredetije 90 koronában került — a Pesti Napló új kvárt kiadásában karácsonyi ajándékol megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél negyedév vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a Pesti Napló-ra.

— **Szerencse a szerencsétlenségben.** L. vendégül eladta üzletét, hogy San-Franciskóban élő gyermekeihez költözzön. Körülbelül 60.000 koronával kelt és utra itthon az a hír terjedt el róla, hogy Brémában, midőn az Amerika felé induló hajóba akart szállni, ügyes zsebmetszők teljesen kifosztották. Ugyanezen időtájt L. megerősíti egy barátjának a hír valódiságát és arra kéri O barátját, hogy jöjjön segítségül azonnal Brémába. O. azonnal odautazott felesége, a következő meglepő levelet kapta férjétől: „Képzeld csak, hogy L.-nek a nagy pechje mellett minő nagy a szerencséje! A gazemberek kilopták zsebéből a pénzzel telt tárcát és ezt kiürítve, eldobták. A rendőrség megtalálta és benne egy sorsjegyet, melyet L. a Török A. és Társa bankháznál (Budapest, VI. Terézkerut 46a. mely tudvalevőleg a legnagyobb osztálysorsjegyzület) vásárolt. Amint L. sorsjegyet mutatta, anélkül, hogy bármire is gondoltam volna, megnéztem a sorsolási jegyzéket és látom, hogy L. sorsjegyet nagy nyereménnyel huzzák ki.”

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferenc József keserűviz valamenyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és em-

lítésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

Apró szenzációk.

A gólya.

Viesbadenben a német anyák kongresszusra gyűltek össze és elhatározták, hogy ezentúl végképp elejtek a gólyamesét. Ehelyett őszintén föltájták leánykáik előtt a gyermek születésének körülményeit. Mert ha a leányok azt hiszik, hogy a gyermekeket a gólya hozza, akkor nem csoda, hogy annyi leánynak hoz váratlanul gyermeket a gólya. Szóval meg kell értetni velük, hogy a gólya is más és a huszártiszt is más. Az anya például világosítsa így fel a gyermekét:

Anyja: Mi ez, mond meg Babuskám.

Gyermek: Ez ed madár!

Anyja: (Elragadtatva.) Mennyei ártatlanság! Nem Babuskám, ez nem madár, ez a gólya. Tudod-e, hogy miről nevezetes a gólya?

Gyermek: (Kedvetlenül.) Tudom, tudom. Nadon jédi histójia! Azt mondját, hod ő hozza a gyejmetetet.

Anyja: És te, te Babuskám nem hiszed ezt?

Gyermek: (Ijedten elvörösödvé.) De! De mamuskám, én is hiszem! Ati azt mondta neted, hod nem hiszem, az ed gaz jádalmazó!

Anyja: Szegény gyermek! Már most, hogy oszlassam el az ő szent, naiv illuzióját? Oh szegény anyai szív! És szegény gyermekem! Inkább ne is hozott volna a gólya a világra... (Megkönyvitve szívét.) Babuskám, valamit meg kell magyaráznom neked. Egy borzasztó dolgot kell elmondanom.

Gyermek: (Magszeppenve.) Jaj, mit ataj mama mondani?

Anyja: Eleinte fájni fog neked, de tul kell esned rajta... Jobb most, mint későbbben... Most még könnyen felejtet az illuziódat... (Könyezve.) Szegény, szegény gyermekem!

Gyermek: De mamustám, máj edészen nejjv-zusszá teszsz! Beszélj, mi az?

Anyja: Nesze egy darab csokoládé. Ezt dugd előbb a szádba. A családás így is keserű lesz...

Gyermek: Töszönöm! Most már beszélhetsz!

Anyja: Nos tehát tudd meg, hogy a gyermeket nem a gólya hozza, hanem...

Gyermek: (Fölényes gunynyal.) Netem mondod?.. De ha adsz méd ed kicsi csotojátéd, attoj csat beszélj tovább!

Ne.

Ipolysági piaci árak.

(1902. október hó 28-án.)

Buza mm.	kor. 12.40—12.40
Rozs	12.20—12.20
Arpa	10.80—10.80
Zab	10.00—10.00
Burgonya	0.00—0.00
Büköny	00.00—
Kukorica	11.20—11.20

HIRDETÉSEK.

Faeladási hirdetmény.

Az esztergomi főkapitán a Hont vármegyében fekvő szebellébi erdejében 17.560 k. h. vágásterület, mely mintegy 825 m³ haszonfát és 516 m³ tűzifát tartalmaz,

és az esztergomi papnevelde szintén Hontmegyében levő csákcői erdejében 16.456 k. h. kiterjedésű vágásterületen 265.408 m³ haszonfára és 900 m³ tűzifára be-

osult fatömege írásbeli zárt ajánlatok útján eladásra bocsátatik.

Venni szándékozók 10 % bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat külön-külön mindegyik vágásra f. évi november hó 5-ig egyenesen a főkapitán címére Esztergomba küldjék be.

A főkapitán tekintet nélkül a megajánlott összegre az ajánlattevők között tetszés szerint választ.

Az eladási feltételek az uradalom erdőhivatalában Esztergomban és az uradalmi erdőgondnoknál Bozókön megtudhatók.

Esztergom, 1902. október 17.

Urad. erdőhivatal.

Faeladás.

Az esztergomi papnevelde tulajdonát képező, Hont megye Magas-Majthény község határában fekvő, 8. 57. kat. holdat kitevő f. évi vágásterület eladásra bocsátatik, melynek fatömege 260 m³ haszonfára és mintegy 800 ürm tüzi fára becsültetett. A 10% bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok

november hó 8-ig egyenesen az esztergomi Főkapitán címére küldendők.

Uradalmi erdőhivatal.

961. 1902. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ipolysági kir. bíróság 1900. évi V. 516/7. számú végzése következtében Novotny Imre dr. ügyvéd által képviselt Schuberth Pál javára Janovics Károly ellen 364 kor. 62 fil. s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 909 kor 20 fillérre becsült következő ingóságok u. m. takarmány, tehén, sertések, könyvek, butornemű és szekér nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ipolysági kir. járásbíróság 1900. V. 516/9 számú végzése folytán 364 kor. 62 fil. tökekövetelés és járulékaik erejéig Fődémesen leendő eszközlésére 1902. november 8 napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Ipolyság, 1902. évi október 7-én.

Balg Mór
kir. bir végrehajtó.

E hó 27-én este 7 órakor az ipolysági vasútállomás környékén elveszett egy 24-es kaliberű

vadász fegyver

szürke tokban. — A becsületes megtaláló kéri a fegyvert Soltész István dr. főispáni titkárnak Ipolyságon átadni, illetőleg beküldeni.

565. 1902. szám.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a vmikolai kir. járásbíró-ság 1902. évi V. 33. számú végzése következtében Freund Lajos dr. ügyvéd által képviselt Freund Simon javára Melezer József és neje ellen 309 kor. s jár. erejéig 1902. évi február hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1100 korra becsült következő ingóságok u. m.: lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a vmikolai kir. járásbíró-ság 1902. évi V. 33/4. számú végzése folytán hátr. 284 korona 34 fl. tőkekövetelés, ennek 1902. évi szeptember hó 17 napjától járó 6% kamatai erejéig Tergenyén leendő eszköz-lésére 1902 évi november 10 napjának du. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX t.-c. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Vámos-Mikola, 1902. évi október 25.

Német Emil
kir. bír. végrehajtó.

Köhögés és rekedtség ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle

pemetefű cukorkánál,

de vásárlásnál vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz ára 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el.

693. 1902. szám.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a v. mikolai kir. járásbíró-ság 1902. évi V. 333. számú végzése következtében Mocsy Lajos ügyvéd által képviselt Fejes Jánosné javára Weisz János ellen 500 kor. s jár. erejéig 1902. évi augusztus hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt 1570 koronára becsült következő ingóságok: lovak, hintó stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a v. mikolai kir. járásbíró-ság 1902. V. 333/1. sz. végzése folytán 500 kor. tőkekövetelés, ennek 1902. évi április hó 24 napjától járó 8 % kamatai 1/3% váltó-díj és eddig összesen 105 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig V.-Mikolán leendő eszköz-lésére 1902. évi november hó 10-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, akik a befolyandó vételárra nézve a hitelező követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírott bírói kiküldötttel szóval vagy írásban bejelenteni tartoznak.

Kelt V.-Mikolán, 1902. október 24.

Német Emil
kir. bírósági v. hajtó.

1360. 1902. végrh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ipolysági kir. járásbíró-ság 1902. évi V. 806. számú végzése következtében Mühlstein Gábor ügyvéd által képviselt Pollák Illés javára Hirschbein Lipót ellen 11282 kor. 18 fl. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2910 koronára becsült következő ingóságok u. m. bútorneműek, imaszékek, ital és hordók nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ipolysági kir. járásbíró-ság 1902. évi V. 806/2. számú végzése folytán 2910 kor. tőkekövetelés ennek 1902. évi augusztus hó 14 napjától járó 5 % kamatai és eddig összesen 100 kor. 90 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Ipolyságon leendő eszköz-lésére 1902. évi november 7-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Mindazok, a kik az elárverezendő ingóságok vételárától — a végrehajtót megelőzőleg — kielégítéshez tartanak jogot, elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdéseig kötelesek bejelenteni.

Ipolyságon, 1902. október 17-én.

Balg Mór
kir. bír. végrehajtó.

Szólóoltványok

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima veszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezre 90 100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítmány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

Élőkerítés.

Gleditschia esemeték és magvak.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulccsal zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítési és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozást végett színes fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelező-lapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglalhatók, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Díócsemeték. Két éves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: „Érmelléki Első Szólóoltvány-Telep, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

A „PESTI NAPLÓ” karácsonyi ajándéka

Zichy Mihály Album.

A „Pesti Napló”, amely eddigelé Madách Ember tragédiáját, Arany balladait Zichy Mihály képeivel, Katona József Bánk bánját, Kisfaludy Sándor Himfy szerelmeit remek albumba foglalva, és legutóljára a Költők Albumát adta olvasóinak karácsonyi ajándékkul, az idén az eddiginél is nagyobb szabású, díszben és tartalomban nemesak az eddigi ajándékokat felülmúló, de a könyvpiacra is ritkaságszámba menő díszművet, a

Zichy Mihály Albumot szánta olvasóinak karácsonyi ajándékkul. Zichy Mihály képeinek válogatott impozáns albumba foglalt gyűjteményét a Költők Albumánál nagyobb és díszesebb kiadásban. Zichy Mihály világhírű művész termelésének legjavát, legszebb festményeit és rajzait foglalja magában ez a díszmű negyven műlapon, a melyek mindegyikéhez legkiválóbb esztétikusaink és műbíráink írnak szöveg-magyarozatot. A valóban remek kivitelű műlapoknak egy része gyönyörű színyomásu lesz, olyan, amilyen eddig alig jelent meg magyar díszműben.

A negyven pompás műlapot, a kíséző szöveget és Zichy Mihály egyéniségének, és változatos életpályájának regényes rajzát, Zichy rajza után készült gazdag bekötési tábla foglalja gyönyörű díszes kötetbe.

A Pesti Napló e nagyszabású díszművét az Atheneum állítja ki. A Zichy Mihály Albumot, amelynek ára az Atheneum eredeti kiadásában 90 korona, a Pesti Napló új kvart kiadásában karácsonyi ajándékkul megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője; és megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév, vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a Pesti Naplóra.

Értesítés.

Van szerencsém t. megrendelőimet és a t. közönséget értesíteni, hogy az igényeknek jobban és gyorsabban eleget tehessek,

november 1-től

kárpitos műhelyemet

a Főtérre,
Winter A.-féle házba
tettem át,

és eddigi szives pártolá-
sukat továbbra is kérve,
igyekeztem ezentul is az
lesz, hogy izléses, olcsó
és pontos munkámmal t.
megrendelőimet minden-
kor kielégítem.

Kiváló tisztelettel

Rosenfeld Ottó

kárpitos és díszítő.

Carbolineum

AVENARIUS szabadalma
25 év óta bevált famegővőszer.

Utánzástól tessék óvakodni.

Avenarius R.
carbolineum gyára
Amstetten, Alsó-Austria.

Iroda: Bécs, III/1., Hauptstrasse 18.

Kapható:

Heffter Richard
vaskereskedésében
Ipolyságon.

3-5

TATAI TOJÁS BRIKETTÜNK

teljesen pótolja a POROSZ-SZENET

szobafűtésnél, főzésnél és eséplésnél.

Rendkívüli előnyei:

nagy fűtőerővel bír, szagtalanul ég el, nem képez salakot, egyforma darabokból áll, nem kell széttrünni, nem porlik, nem piszkít, nem esik szét s így mi sem vész kárba.

OLCSÓ.

Meggyőződésünk, hogy egyszeri kísérlet után mindenki kizárólag e kitűnő fűtőanyagot fogja használni.

Magyar általános kőszénbánya r. t. Budapest.

Ipolyságon, kicsinyben és nagy mennyiségben is kizárólag

Feldmann Károly

elárútitónknál kapható.

JEGYZÉKE az
55,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legserenesebb esetben:
1.000,000 korona.

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsolhatók.
és készpénzben fizetendők.

Korona	
1 jutalom	600000
1 nyor. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
2 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	50000
1 " "	40000
1 " "	30000
2 " "	25000
2 " "	20000
3 " "	15000
36 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
437 " "	2000
803 " "	1000
1528 " "	500
140 " "	300
34450 " "	200
4850 " "	170
4850 " "	130
100 " "	100
4350 " "	80
3350 " "	40
55,000 nyer. és jut. kor. összegben	14.459,000

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Kilenc millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélyesebb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy 50,000

PÉNZNYEREMÉNYNYEL sorsolatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizennégy** millió **459,000** koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők:

egy nyolcad (1/8) frt — 75 vagyis 150 kor.
egy negyed (1/4) frt 150 vagyis 3 — kor.
egy fél (1/2) frt 3 — vagyis 6 — kor.
egy egész (1) frt 6 — vagyis 12 — kor.

A sorsjegyeket utánvéttel vagy a pénz beküldése ellenében küldjük zstét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. november 10-ig
bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték osztályai:

Főzetlet: VI. Teréz-körut 46/a.

Flókok: 1. Váci-körut 4.

2. Muzeum-körut 11.

3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. és TARSA bankháza Budapest.**

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget..... kor. összegben { utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm } A nemtetsző törlendő.
mellékelem bankjegyekben (bélyegekbén)

Pontos cím